

दुर्थाधनरथं राजन्नारुह विनिःश्वसन् । मानयस्तव पुत्रस्य वाक्यात्प्रभृति सौहृदं ।
 कृतां राज्यप्रदानेन प्रतिज्ञां परिपालयन् । तथा तु विरथे कर्णे पुत्रान् वै तव पार्थिव ।
 दुःशासनमुखान् शूरान्नावधीत्सात्यकिर्वशी । रचन् प्रतिज्ञां भीमेन पार्थेन च कृतां पुरा ।
 विरथान् विह्वलांश्चक्रे नतु प्राणैर्यथोजयत् । भीमसेनेन तु बधः पुत्राणाम्ने प्रतिश्रुतः ।
 पुनर्द्युते च पार्थेन बधः कर्णस्य संश्रुतः । बधे त्वकुर्वन् यत्नं ते तस्य कर्णमुखा रथाः ।
 नाशक्रुवंश्च तं हन्तुं सात्यकिं प्रवरा रथाः । द्रोणिश्च कृतवर्मा च तथैवान्ये महारथाः ।
 निर्जिता धनुषकेन शतशः क्षत्रियर्षभाः । काङ्क्षता परलोकञ्च धर्मराजस्य च प्रियं ।
 कृष्णयोः सदृशो वीर्यं सात्यकिः शत्रुकर्षणः । जितवान् सर्वसैन्यानि तावकानि हसन्निव ।
 कृष्णा वापि भवेत्लोके पार्था वापि धनुर्धरः । शैनेयो वा नरश्रेष्ठ चतुर्थो नोपलभ्यते ।
 ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ अजयं रथमास्थाय वासुदेवस्य सात्यकिः । विरथं कृतवान् कर्णं वासुदेवसमो युधि ।
 दारुकेण समायुक्तः स्वबाहुबलदर्पितः । कच्चिदन्यं समारूढः स रथं सात्यकिः पुनः ।
 एतदिच्छाम्यहं श्रातुं कुशलो ह्यसि भाषितुं । असह्यं तमहं मन्ये तन्ममाचक्ष्व सञ्जय ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणु राजन् यथा तस्य रथमन्यं महामतिः । दारुकस्यानुजस्रूणं कल्पनाविधिकल्पितं ।
 आयसैः काञ्चनैश्चापि पद्मं सन्नद्धकूवरं । तारासहस्रखचितं सिंहध्वजपताकिनं ।
 अश्वैर्वातजवैर्युक्तं हेमभाण्डपरिच्छदैः । रथं सम्पादयामास मेघगम्भीरनिखनं ।
 तं समारूढ्य शैनेयस्तव सैन्यमुपाद्रवत् । दारुकोऽपि यथाकामं प्रययौ केशवान्तिकं ।
 कर्णस्यापि महाराज शङ्खगोचीरपाण्डुरैः । चित्रकाञ्चनसन्नाहैः सदशैर्बैगवत्तरैः ।
 हेमकचाध्वजोपेतं कृत्तयन्त्रपताकिनं । अयं रथं सुयन्तारं बद्धशस्त्रपरिच्छदं ।
 उपाजडुस्तमास्थाय कर्णोऽप्यभ्याद्रवद्रिपून् । एतत्ते सर्वमाख्यतं यन्मां त्वं परिपृच्छसि ।
 भूयश्चापि निबोध त्वं तवापनयजं चयं । एकाचिंश्चतस्रं सुता भीमसेनेन पातिताः ।
 दुमुखं प्रमुखं कृत्वा सततं चित्रयोधिना । शतशो निहताः शूराः सात्त्वतेनार्जुनेन च ।
 भीमं प्रमुखतः कृत्वा भगदत्तञ्च मारिष । एवमेष चयो वृत्तो राजन् दुर्मन्विते तव ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि कर्णसात्यकियुद्धे सप्तचत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४७ ॥
 ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ तथा गतेषु शूरेषु तेषां मम च संयुगे । किं वैभीमस्तदाकार्षीत्तन्ममाचक्ष्व सञ्जय ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ विरथो भीमसेनो वै कर्णवाक्शल्यपीडितः । अमर्षवशमापन्नः फाल्गुनं वाक्यमब्रवीत् ।
 पुनः पुनस्तूवरक मूढश्रीदरिकेति च । अकृतास्त्रक मायोत्सीर्ब्बात् सङ्ग्रामकातर ।
 इतिमामब्रवीत्कर्णः पश्यतस्ते धनञ्जय । एवं वक्ता च मे वध्यतेन चोक्तोऽस्मि भारत ।
 एतद्भूतं महाबाहो त्वया सह कृतं मया । यथैतन्मम कौन्तेय तथा तव न संशयः ।
 तत्पात्य नरश्रेष्ठ स्मरैतदचनं मम । यथा भवति तत्सत्यं तथा कुरु धनञ्जय ।
 तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य भीमस्यामितविक्रमः । ततोऽर्जुनोऽब्रवीत्कर्णं किञ्चिदभ्येत्य संयुगे ।

६१७०

६१७५

६१८०

६१८५

६१९०